

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

ОТ

ЕМИЛ ДИМИТРОВ - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА М. СЕПТЕМВРИ 2020 Г.

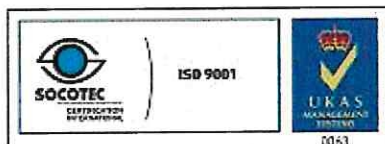
1. Повърхностни води

Общият обем на речния отток в страната за месец септември е 395 млн. м³. Стойността му е с 25% по-малка от стойността за предходния месец и е с 18% по-малка от стойността за септември 2019 година.

През изминалия месец средномесечните водни количества на повечето наблюдавани реки в страната са били под средномногогодишните стойности за месец септември и по-ниски от средномесечните водни количества за предходния месец.

В **Дунавския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец септември е 173 млн. м³, което е с 16% по-малко от предходния месец и с 28% по-малко от този за месец септември 2019 година. В резултат на валежи в периода 26-30 септември бяха регистрирани повишения на речните нива в басейна, по-съществени във водосбора на р. Искър - с до 65 см по основната река при гр. Нови Искър и с до 50 см на при гр. Роман. В останалата част от басейна отчетените повишения на речните нива бяха с до 32 см. През месец септември почти всички наблюдавани реки в басейна бяха със средномесечни водни количества под месечните норми, над тях бяха само средномесечните водни количества във водосбора на р. Огоста.

В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец септември е 16 млн. м³ - с 3% по-малко спрямо предходния месец и с 49% по-малко от обема за месец септември 2019 година. През изминалия месец нивата на наблюдаваните реки останаха без съществени изменения, като колебанията на речните нива бяха в рамките на ± 10 см. През месец септември всички наблюдавани реки от басейна бяха със средномесечни водни количества под месечните норми. В резултат на продължителен период без валежи и ниски нива на подпочвените води, през месец септември река Факийска при с. Зидарово е пресъхнала.

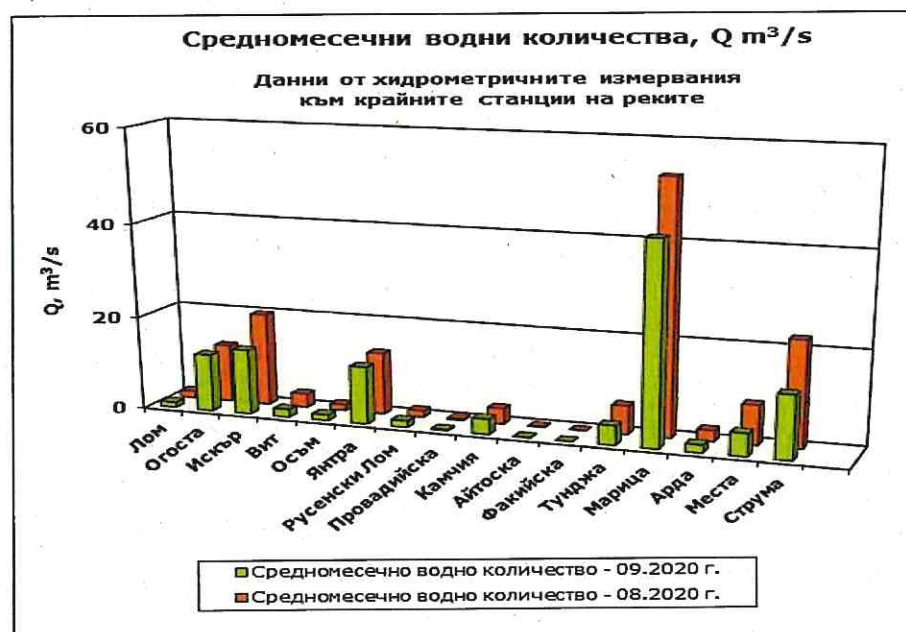
София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза” 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

Обемът на оттока на **Източнобеломорския водосборен басейн** за месец септември е 153 млн. м³, което е с 32% по-малко от предходния месец и със 7% по-малко от месец септември 2019 година. През целия месец септември речните нива във водосбора на р. Тунджа и р. Арда останаха без съществени изменения при регистрирани денонощни колебания, съответно от -41 см до +10 см и с до ±23 см. През по-голямата част от месец септември във водосбора на р. Марица не бяха регистрирани съществени изменения на речните нива. В периода 26-30 септември, в резултат на валежи бяха регистрирани повишения в горните и средните части на водосбора на р. Марица - с до 41 см на р. Сазлийка при гр. Гълъбово, а в останалата част от водосбора повишенията бяха до 13 см. През месец септември повечето реки от басейна бяха със средномесечни водни количества под месечните норми, около и над тях бяха само средномесечните водни количества на р. Харманлийска при гр. Харманли и р. Арда при гр. Рудозем.

В **Западнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец септември е 54 млн. м³ - с 35% по-малко от предходния месец и с 12% повече спрямо септември 2019 година. През по-голямата част от месец септември нивата на наблюдаваните реки в басейна останаха без съществени изменения. В резултат на валежи в периода 26-28 септември бяха регистрирани повишения на речните нива в целия басейн, по-съществени на р. Струма при гр. Перник (+42 см) и при гр. Кресна (+37 см), а в останалата част от басейна повишенията бяха до +25 см. През месец септември всички наблюдавани реки от басейна бяха със средномесечни водни количества под месечните норми.

2. РЕКА ДУНАВ

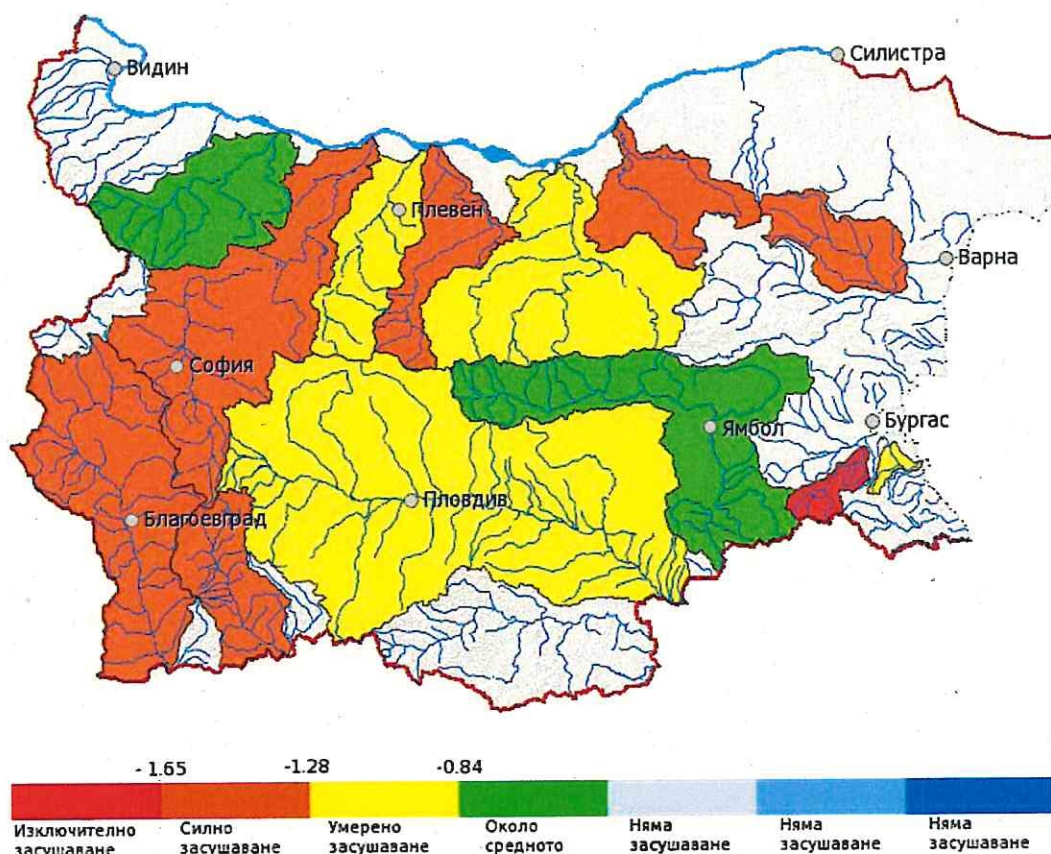
Средномесечните водни стоежи за септември на р. Дунав, при измервателните пунктове в българския участък, бяха с между 31 и 52% под нормите за месец септември и с 72 до 78 см по-ниски спрямо предходния месец.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ

НИМХ ежесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец септември 2020 г. индексите са, както следва:

- с изключително засушаване – по поречието на река Факийска;
- със силно засушаване – по поречията на реките Искър, Осъм, Русенски Лом, Провадийска, Струма и Места;
- с умерено засушаване – по поречието на реките Вит, Янтра, Ропотамо и Марица;
- около средното засушаване – по поречията на реките Огоста и Тунджа;;
- във всички останалите поречия на страната няма засушаване.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ М. СЕПТЕМВРИ 2020 Г.

В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение № 1 към чл. 13 ал. 1, т. 1 от Закона за водите, комплексните и значими язовири са 52 броя:

- Сумата на общите им обеми е 6 546,19 млн. м³, което представлява около 85,1% от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири;

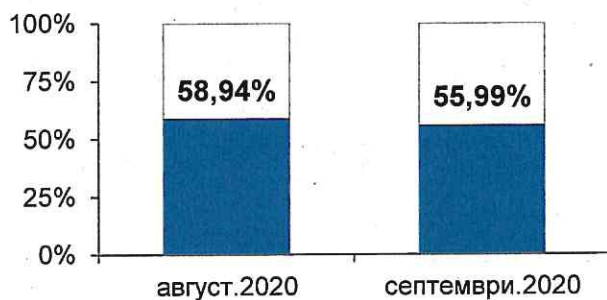
• За 43 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 474,60 млн. м³ се изготвя годишен график за определяне на стратегията при използването на водите им. Сумата от наличните в тях завирени обеми към 30 септември 2020 г. е 3 624,8 млн. м³ и представлява 56% от сумата на общите им обеми. В края на месец септември 2019 г. този процент е бил 56,9%. **Сумарният завирен обем към 30 септември 2020 г. е с 0,9% по-малък от обема към 30 септември 2019 г. и с 2,9% по-малък спрямо обема към 31 август 2020 г.**

През месец септември прелива яз. „Пчелина“, което е нормалното експлоатационно състояние на язовира. В края на месец септември със запълване над 90% са язовирите „Среченска бара“, „Боровица“, „Пчелина“, и „Кричим. Коритата на реките след язовирните стени са в добро състояние и проводимостта им е осигурена.

Няма данни за засегнати населени места и за възникнали аварийни ситуации по язовирните стени и съоръженията към тях.

За периода 01.09.2020 - 30.09.2020 г. наличният завирен обем в язовирите е намалял с 181,5 млн.м³.

Наличните завирени обеми в язовирите, в края на месец септември, според основното им предназначение са, както следва:

- за питейно-битово водоснабдяване – 67,5% от общия им обем;
- за напояване – 34,9% от общия им обем;
- за енергетика – 70,8% от общия им обем.

От получените данни на регистрираните общи притоци на водосборите към комплексните и значими язовири през изминалите 9 месеца на 2020 година, може да се направи следната оценка:

- с обезпеченост 50 % - условия на средна година са язовирите: „Бели Искър“, „Сопот“, „Ясна поляна“, „Белмекен“-„Чаира“, „Голям Беглик“-„Широка поляна“, „Батак“, „Въча“, „Студен кладенец“, „Ивайловград“, „Студена“, „Пчелина“ и „Дяково“;
- с обезпеченост 75% - условия на средно суха година са язовирите: „Искър“, „Огоста“, „Горни Дъбник“, „Александър Стамболийски“, „Христо Смирненски“, „Ахелой“, „Тополница“, „Домлян“, „Пясъчник“, „Доспат“, „Тракиец“ и „Боровица“ „Кърджали“;
- с обезпеченост 95% - условия на суха година са язовирите: „Огняново“, „Кула“, „Рабиша“, „Среченска бара“, „Йовковци“, „Ястребино“, „Съединение“, „Бели Лом“, „Тича“, „Георги Трайков“, „Камчия“, „Порой“, „Копринка“, „Жребчево“, „Малко Шарково“ и „Асеновец“.

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ С ОСНОВНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение към 30 септември 2020 г. е 1 012,2 млн. м³, което представлява 67,5% от общия им обем и е с 2,5% по-малък спрямо обема към 31 август 2020 г. и с 3,2% по-малък от обема към 30 септември 2019 г.

Степента им на напълване е както следва: яз. „Искър“ – 80,7%, яз. „Бели Искър“ – 68,4%, яз. „Среченска бара“ – 96,4%, яз. „Христо Смирненски“ – 72%, яз. „Йовковци“ – 50,8%, яз. „Тича“ – 45,5%, яз. „Камчия“ – 52,0%, яз. „Ясна поляна“ – 63,3%, яз. „Асеновец“ – 32,9%, яз. „Боровица“ – 90,7%, яз. „Студена“ – 80,6% и яз. „Дяково“ – 72,6%.

IV. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ НА ОПЕРАТИВНО ЗВЕНО КЪМ МОСВ

През месец септември хидрометеорологичната обстановка в страната не е налагала активиране на оперативното звено.

В Национален координационен център, част от който е Центъра за управление на водите, ежедневно се следят и анализират нивата на комплексните и значими язовири по приложение № 1 на Закона за водите, правят се анализи на притока и оттока на водите им. Събира се ежедневна информация от дружествата, които осъществяват техническата експлоатация на комплексните и значими язовири въз основа, на която се изготвят ежедневно бюлетини. При необходимост се изменя месечния график за разпределение на водите и се извършва извънреден контрол за изпълнение на предписанията.

V. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. СЕПТЕМВРИ 2020 г.

МОСВ предприема мерки за гарантиране на приоритетното питейно-битово водоподаване от язовирите по приложение № 1 на Закона за водите.

Разрешените водни обеми за питейно-битово водоснабдяване, за язовирите със завирен обем под 50% от общия им обем са редуцирани в съответствие с реално използваните води през предходните месеци, с цел акумулиране на обем:

- **Язовир „Асеновец“** – разрешените обеми за питейно-битово водоснабдяване са 0,800 млн. м³. Предвид предприетите действия от страна на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Сливен за включване на алтернативните водоизточници се акумулира обем за обезпечаване на питейно-битовото водоснабдяване.

- **Язовир „Гича“** – Предвид ниския обем в язовира, ползването е редуцирано, като заявките на ВиК Шумен и ВиК Търговище са намалени в съответствие с реално използваните през предходните месеци водни количества - за ВиК Шумен са разрешени 2,400 млн. м³, за ВиК Търговище – 0,700 млн. м³.

ВиК операторите и Асоциацията по ВиК-Шумен многократно са уведомени за необходимостта от предприемане на мерки по отношение на рехабилитация на наличните алтернативни водоизточници и инвестиции с оглед обезпечаване на допълнително пречистване на водите налични в язовира под санитарния минимум. Към настоящият момент няма депозирани заявления за издаване на разрешителни за водоземане от алтернативни водоизточници.

- **Язовир „Ястребино“** – предвид анализа на взетите проби от язовира, при което е установено качество на водата при по-ниска кота, както и наличния обем в язовира са разрешение 0,900 млн. м³ вода за напояване.

- Отпуснати са допълнително 2,000 млн. м³ от язовир „Жребчево“ за подхранване на кладенците за питейно-битово водоснабдяване, разположени в терасата на река Тунджа, във връзка с продължилото засушаване и постъпили писма с искане за съдействие за оводняване на речните тераси.

Предвид необходимостта от допълнителни води с цел осигуряване на напоителния сезон, с изменение на месечния график са отпуснати допълнителни водни количества за напояване, както следва:

- от яз. „Тополница“ – в размер на 3,500 млн. м³;
- от яз. „Копринка“ – общо в размер на 3,000 млн. м³;
- от яз. „Белмекен“ – в размер на 7,000 млн. м³;
- от яз. „Горни Дъбник“ – в размер на 0,260 млн. м³;
- от яз. „Малко Шарково“ – в размер на 1,400 млн. м³ за изпитване на каналната и тръбната мрежа.

VI. КОНТРОЛ ПО СПАЗВАНЕ НА МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК НА КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ

При осъществената от Басейновите дирекции контролна дейност съгласно Закона за водите и Наредбата за ползване на повърхностните води, по отношение изпълнението на режимния график за ползване на водите от комплексните и значими язовири за месец септември са установени следните нарушения:

- констатирано е превишение на лимита на разрешените за ползване водни обеми:
  - от яз. „Батак“ - за питейно-битови цели;
  - от яз. „Тополница“ и яз. „Въча“ – за напояване;
  - от яз. „Дяково“ – установено е наличие на монтиран часовников механизъм, прекъсващ ел. захранването на измервателното устройство, отчитащо ползваната вода от „Кюстендилска вода“ ЕООД. В хода на проверката часовниковия механизъм е демонтиран, целостта на захранващия кабел е възстановена, като мястото на прекъсването е пломбирано с пломба със знака на МОСВ/БД Благоевград, с което е осигурено непрекъснато измерване на ползваните водни обеми.

- констатирано е ползване на вода от яз. „Калин“ и яз. „Карагьол“, за питейно-битово водоснабдяване на гр. Рила и населени места в общ. Кочериново, от „Кюстендилска вода“ ЕООД без действащо разрешително, издадено по Закона за водите.

За установените нарушения ще бъдат предприети действия за налагане на административни наказания по реда на Закона за водите.

Предприети административно-наказателни действия през месец септември за констатирани нарушения от предходни месеци:

През месец септември са съставени 2 броя Актове за установено административно нарушение (АУАН), както следва:

АУАН № 168/17.09.2020 г. на „Напоителни системи“ ЕАД за яз. „Въча“ за юни 2020 г.

АУАН № 170/29.09.2020 г. на „Напоителни системи“ ЕАД за яз. „Копринка“ за юли 2020 г.

Издадено е Наказателно постановление №154/04.09.2020г. на НЕК ЕАД за язовир „Студен кладенец“ за м. ноември 2019 г.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ

Министър на околната среда и водите

